

Šifra kandidata:

--

Državni izpitni center

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

UMETNOSTNA ZGODOVINA

Izpitsna pola 2

Torek, 5. junij 2018 / 90 minut (60 + 30)

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.

Konceptni list je na perforiranem listu, ki ga kandidat pazljivo iztrga.

Izpitsni poli je priložena barvna priloga.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani).

Izpitsna pola je sestavljena iz dveh delov, dela A in dela B. Časa za reševanje je 90 minut. Priporočamo vam, da za reševanje dela A porabite 60 minut, za reševanje dela B pa 30 minut.

Izpitsna pola v delu A vsebuje 5 nalog polodprtoga tipa, od katerih izberite in rešite 4, v delu B pa 3 naloge odprtrega tipa, od katerih izberite in rešite eno. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 80, od tega 60 v delu A in 20 v delu B.

Vse slike so v priloženi barvni prilogi.

V preglednicah z "x" zaznamujte, katere naloge naj ocenjevalec oceni. Če tega ne boste storili, bo ocenil prve štiri naloge, ki ste jih reševali v delu A, in prvo nalogo, ki ste jo reševali v delu B.

Del A				
1.	2.	3.	4.	5.

Del B		
6.	7.	8.

Rešitve pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom v izpitno polo v za to predvideni prostor **znotraj okvirja**.

Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 24 strani (1–24), od tega 2 prazni. Barvna priloga ima 12 strani (25–36).

M 1 8 1 5 6 1 1 2 0 2

Konceptni list

Konceptni list

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

Viri slik v barvni prilogi (k Izpitni poli 2)

- Slika 1.1: <https://en.wikipedia.org/wiki/>. Pridobljeno: 20. 10. 2017.
- Slika 1.2: S. Bernik idr., Umetnost na Slovenskem od prazgodovine do danes, Mladinska knjiga, Ljubljana 1998.
- Slika 1.3: S. Zuffi: One Thousand Years of Painting. An Atlas of western painting from 1000 to 2000 a. d., David & Charles, Newton 2004.
- Slika 1.4: S. Zuffi, One Thousand Years of Painting: An Atlas of Western Painting from 1000 to 2000 a. d., David & Charles, Newton Abbot 2004.
- Slika 1.5: S. Zuffi, One Thousand Years of Painting: An Atlas of Western Painting from 1000 to 2000 a. d., David & Charles, Newton Abbot 2004.
- Slika 1.6: <http://www.ng-slo.si/si/imagelib/zoom/default/ZBIRKE/NGS/NGS0305.jpg>. Pridobljeno: 5. 2. 2015.
- Slika 1.7: H. W. Janson in A. F. Janson, History of Art, Thames and Hudson, London 1997.
- Slika 2.1: R. Novak, ABC umetnostne zgodovine, delovni zvezek za 1. letnik gimnazij, Rokus, Ljubljana 1999.
- Slika 2.2: <https://www.wga.hu/art/b/>. Pridobljeno: 14. 9. 2017.
- Slika 2.2a: <http://polinice.org/2014/12/09/>. Pridobljeno: 29. 11. 2017.
- Slika 2.3: S. Zuffi, One Thousand Years of Painting: An Atlas of Western Painting from 1000 to 2000 a. d., David & Charles, Newton Abbot 2004.
- Slika 3.1: M. Hollingsworth, Umetnost v zgodovini človeštva, DZS, Ljubljana 1993.
- Slika 3.2: več avtorjev, Likovna umetnost, velika ilustrirana enciklopedija, Mladinska knjiga, Ljubljana (slovenska izdaja) 2012.
- Slika 3.3: R. E. Wolf, Rojstvo novega časa, Umetnost v slikah, DZS, Ljubljana 1969.
- Slika 3.4: R. Cumming, Art, Dorling Kindersley Limited, London 2005.
- Slika 3.5: B. Jaki idr., Slikarstvo in kiparstvo v Sloveniji od 13. do 20. stoletja: vodnik, Narodna galerija, Ljubljana 1998.
- Slika 4.1: <http://www.travlang.com/blog/wp-content/uploads/2010/04/>. Pridobljeno: 5. 5. 2016.
- Slika 4.2: H. W. Janson in A. F. Janson, History of Art, Thames and Hudson, London 1997.
- Slika 4.3: <http://bloximages/>. Pridobljeno: 5. 2. 2015.
- Slika 4.4: <http://www.visitljubljana.com/file/139349/>. Pridobljeno: 5. 2. 2015.
- Slika 5.1: več avtorjev, Umetnost: svetovna zgodovina, Mladinska knjiga, Ljubljana 2000.
- Slika 5.2: <https://www.the-saleroom.com/en-gb/auction-catalogues/waddingtons-auctioneers-and-appraisers/catalogue-id-srwad10011/lot-9b517f10-bcc6-4c58-9018-a42f00673d7e>. Pridobljeno: 22. 9. 2017.
- Slika 5.3: <http://theopenacademy.com/sites/>. Pridobljeno: 23. 3. 2014.
- Slika 5.4: R. Cumming, Art, Dorling Kindersley Limited, London 2005.
- Slika 5.5: https://cdn0.vox-cdn.com/uploads/chorus_image/image/48025735/. Pridobljeno: 7. 2. 2017.
- Slika 5.6: <http://razume.mg-lj.si/artist.php?id=128>. Pridobljeno: 3. 3. 2014.
- Slika 6.1: S. Zuffi, One Thousand Years of Painting. An Atlas of Western Painting from 1000 to 2000 a. d., David & Charles, Newton Abbot 2004.
- Slika 6.2: <http://www.ng-slo.si/si/zbirke-in-register/umetnost-na-slovenskem>. Pridobljeno: 17. 3. 2015.
- Slika 7.1: <https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/b/bb/>. Pridobljeno: 19. 12. 2017.
- Sliki 7.1a in 7.1b: <https://www.archdaily.com/87728/>. Pridobljeno: 19. 12. 2017.
- Slika 7.2: <https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/9/99/>. Pridobljeno: 23. 11. 2017.
- Slika 7.2a: https://hiveminer.com/flickr_hvmnd.cgi?method=GET&search_domain=Tags&search_type=Tags&textinput=/. Pridobljeno: 22. 9. 2017.
- Slika 8.1: več avtorjev, Umetnost: Svetovna zgodovina, Mladinska knjiga, Ljubljana 2000.
- Slika 8.2: S. Bernik idr., Umetnost na Slovenskem od prazgodovine do danes, Mladinska knjiga, Ljubljana 1998.

DEL A**1. naloga: Žanrski motiv v umetnosti novega veka**

1.1. Pojasnite, kaj pomeni beseda žanr v likovni umetnosti.

(1)

Žanr običajno razvrščamo glede na družbeni stan ali stanovsko pripadnost. Razvrstite dela na slikah od 1.1 do 1.6 po družbeni pripadnosti, tako da vpišete številke slik na črte.

Kmečki žanr: _____

Meščanski žanr: _____

Aristokratski žanr: _____

(1)

Razvrstite slike po umetnostnih obdobjih, tako da k številkam slik pripišete umetnostno obdobje.

Slika 1.7: _____

Slika 1.3: _____

Sliki 1.4 in 1.6: _____

Slika 1.5: _____

Slika 1.2: _____

(2)
(4 točke)

1.2. Za deželo, iz katere je slikar slike 1.1, so značilni žanrski motivi. Poimenujte ta geografski prostor z deželo ali državo.

(1 točka)

1.3. Žanr ima bogato dokumentarno vrednost. Kaj predstavlja delo na sliki 1.2?

(1)

M 1 8 1 5 6 1 1 2 0 7

Navedite dve oblikovni značilnosti slike 1.2.

(2)
(3 točke)

- 1.4. Žanrski motiv ima lahko tudi družbenokritično noto. Za deli na slikah 1.3 in 1.4 zapišite, kako se ta kritična nota odrazi v vsebini.

Slika 1.3: _____

(1)

Slika 1.4: _____

(1)
(2 točki)

- 1.5. Primerjajte omizji na slikah 1.5 in 1.6. Za vsako delo posebej zapišite, kaj predstavlja motiv.

Slika 1.5: _____

(1)

Slika 1.6: _____

(1)
(2 točki)

- 1.6. Kateri motiv je predstavljen na delu 1.7? Določite snov. Utemeljite, zakaj prizor deluje žanrsko.

Motiv/naslov slike: _____

(1)

Snov: _____

(1)

Utemeljitev: _____

(1)
(3 točke)

9/36

Prazna stran

OBRNITE LIST.

2. naloga: Prepoznavanje obdobja

2.1. Zapišite, kateremu slogovnemu obdobju pripadajo dela na slikah 2.1, 2.2 in 2.2a ter 2.3. V katerem stoletju so nastala? V kateri današnji državi se je ta slog razvil?

Obdobje: _____

Stoletje:

Država: _____ (3)

Zapišite še štiri današnje države, za katere je značilen ta slog.

(2)

S katerimi zaodovinskim dogodki povezujemo ta slov? Obkrožite črko pred pravilnim odgovorom.

- A S protestantizmom.
 - B S turškimi vpadi.
 - C S protireformacijo.

(1)
(6 točk)

2.2. Oglejte si delo na sliki 2.1.

Katere so oblikovne značilnosti tega dela? Obkrožite črki pred pravilnima odgovoroma.

- A Frontalnost.
 - B Dinamičnost.
 - C Stilizacija.
 - D Naturalizem.

(1)

Zapišite priimek kiparja, ki je avtor dela na sliki 2.1.

(1)

Predstavite vsebinsko novost v kiparski upodobitvi motiva na sliki 2.1 glede na renesančne upodobitve istega motiva.

(1)
(3 točke)

2.3. Oglejte si delo na slikah 2.2 in 2.2a.

Naštejte dve oblikovni značilnosti tega dela.

(2 točki)

2.4. Pozorno si oglejte delo na sliki 2.3.

Zapišite ime slikarja.

(1)

Katero literarno predlogo je slikar uporabil?

(1)

Poimenujte motiv na sliki 2.3 in ga razložite.

Ime motiva: _____
(1)

Razlaga motiva: _____

(1)
(4 točke)

3. naloga: Slikarstvo rokokoja in neoklasicizma

3.1. Poimenujte osebi na slikah 3.1 in 3.4.

Slika 3.1: _____

Slika 3.4: _____
(2 točki)

3.2. Opredelite vrsto portreta na slikah 3.1 in 3.4.

Slika 3.1: _____

Slika 3.4: _____
(2 točki)

3.3. Primerjajte portreta na slikah 3.1 in 3.4. Kateri ima propagandni značaj? Utemeljite odgovor.

Propagandni značaj ima _____
(1)

Utemeljitev: _____

(1)
(2 točki)

3.4. Na sliki 3.2 je predstavljeno značilno razpoloženje obdobja, v katerem je nastala umetnina. Poimenujte temo, značilno za to obdobje.

(1)

Opišite dogajanje na sliki z dvema navedbama.

(2)
(3 točke)

- 3.5. S pomočjo slike 3.2 zapišite dve slogovni in/ali vsebinski značilnosti obdobja, v katerem je nastalo to umetniško delo.

(2 točki)

- 3.6. Poimenujte neposredno spoznavni motiv na sliki 3.3.

(1 točka)

- 3.7. Poimenujte avtorja in naslov slike 3.5.

Avtor: _____

Naslov slike: _____

(1)

Slogovno opredeljite umetniško delo na sliki 3.5.

(1)

Zapišite sporočilo slike 3.5.

(1)
(3 točke)

4. naloga: Arhitektura 19. stoletja

4.1. Arhitekturam na slikah od 4.1 do 4.4 določite ustrezne smeri 19. stoletja.

Slika 4.1: _____

Slika 4.2: _____

Slika 4.3: _____

Slika 4.4: _____

(4 točke)

4.2. Poimenujte arhitekturo na sliki 4.1 in kraj, kjer stoji.

Ime: _____

Kraj: _____

(1)

Kaj je poveličevala zgradba na sliki 4.1?

(1)
(2 točki)

4.3. Pojasnite ime arhitekturne smeri, kamor uvrščamo delo na sliki 4.2.

(1 točka)

4.4. Poimenujte novo vrsto stavbe na sliki 4.3.

(1)

Navedite še dve novi vrsti javnih stavb, ki jih je uresničila arhitektura v drugi polovici 19. stoletja.

(2)
(3 točke)

M 1 8 1 5 6 1 1 2 1 5

4.5. Predstavite tri slogovne ali tehnične značilnosti arhitekturne smeri, predstavljene na sliki 4.4.

(3)

Kdaj se arhitekturna smer, predstavljena na sliki 4.4, pojavi na Slovenskem?

(1)

Kateri zgodovinski dogodek je povzročil razcvet te smeri v Ljubljani?

(1)
(5 točk)

5. naloga: Umetnost po 2. svetovni vojni

5.1. Navedite mesto, ki postane vodilno središče umetnosti po 2. svetovni vojni.

(1)

Kakšen namen ima stavba na sliki 5.1?

(1)

Obkrožite črko pred imenom arhitekta stavbe na sliki 5.1.

- A Mies van der Rohe
 - B Frank Lloyd Wright
 - C William Van Allen
 - D Oscar Niemeyer

(1)

Katero arhitektурно смер предстявлята архитект и стъйба на слик 5.1?

(1)
(4 točke)

5.2. Stavba na sliki 5.1 je povezana s pomembno znano družino. Obkrožite črko pred njenim imenom.

- A Thyssen
 - B Guggenheim
 - C Medici
 - D Rothschild

(1)

Kako so bili člani te družine povezani s to staybo?

(1)
(2 točki)

M 1 8 1 5 6 1 1 2 1 7

- 5.3. Konec 50. in v 60. letih 20. stoletja se pojavi več sočasnih umetnostnih smeri, ki jih predstavljajo dela na slikah 5.2, 5.3 in 5.4. K slikam pripišite umetnostne smeri.

Slika 5.2: _____

Slika 5.3: _____

Slika 5.4: _____

(3)

Izberite si eno izmed smeri in pojasnite, kaj je bistvo njenega raziskovanja.

(1)
(4 točke)

- 5.4. Deli na slikah 5.5 in 5.6 sta nastali po letu 1970. Kako z enim pojmom označujemo umetnost od 70. in 80. let 20. stoletja dalje?

(1 točka)

- 5.5. Arhitekturo na sliki 5.5 označujejo tudi kot popklasicizem. Navedite, katere značilnosti te arhitekture so povezane s posameznim delom pojma.

pop: _____

klasicizem: _____

(2 točki)

- 5.6. Umetnost tega časa zavrača razlikovanje med uradno visoko umetnostjo in nizko (popularno) umetnostjo. Na sliki 5.6 je delo Jožeta Slaka Đoke, ki meša različne likovne izraze. Navedite dva vpliva, ki sta razvidna s te upodobitve.

(2 točki)

6. naloga

Oglejte si likovno delo na sliki 6.1 in ga predstavite tako, da:

1. Zapišete ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko stvaritev), naslov likovnega dela (pri arhitekturnem spomeniku pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in to delo slogovno opredelite.
(4 točke)
2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje telesnosti, oblikovanje prostora (perspektiva), kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi.
(3 točke)
3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...).
(3 točke)
4. Navedite okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost. Primerjajte delo na sliki 6.1 s tistim na sliki 6.2 glede na obliko in vsebino. Poudarite podobnosti in/ali razlike.
(8 točk)
5. Primerjalno opredelите svoj odnos do obeh del.
(2 točki)

Skupaj 20 točk

Odgovarjate tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, napisanem v vprašanjih. Oblikujte smiselno povezano besedilo v tekočih stavkih. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Dolgo naj bo od 200 do 350 besed (približno eno do tri strani).

M 1 8 1 5 6 1 1 2 1 9

7. naloga

Oglejte si umetniško delo na slikah 7.1, 7.1a in 7.1b in ga predstavite tako, da:

1. Zapišete ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko delo), naslov umetniškega dela (pri arhitekturi pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in to delo slogovno opredelite. (4 točke)
2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje telesnosti, oblikovanje prostora (perspektiva), kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi. (3 točke)
3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...). (3 točke)
4. Navedite okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost. Primerjajte delo na slikah 7.1, 7.1a in 7.1b s tistim na slikah 7.2 in 7.2a glede na slog, obliko in vsebino. Poleg funkcije bodite posebej pozorni na strukturo fasade. Poudarite tako podobnosti kot razlike. (8 točk)
5. Primerjalno opredeljite svoj odnos do obeh del. (2 točki)

Skupaj 20 točk

Odgovarjate tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, napisanem v vprašanjih. Oblikujte smiselno povezano besedilo v tekočih stavkih. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Dolgo naj bo od 200 do 350 besed (približno eno do tri strani).

8. naloga

Oglejte si umetniško delo na sliki 8.1 in ga predstavite tako, da:

1. Zapišete ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko delo), naslov umetniškega dela (pri arhitekturi pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in to delo slogovno opredelite. (4 točke)
2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje telesnosti, oblikovanje prostora (perspektiva), kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi. (3 točke)
3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...). (3 točke)
4. Navedite okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost. Primerjajte delo na sliki 8.1 s tistim na sliki 8.2 glede na obliko in vsebino. Poudarite podobnosti in/ali razlike. (8 točk)
5. Primerjalno opredeljite svoj odnos do obeh del. (2 točki)

Skupaj 20 točk

Odgovarjate tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, napisanem v vprašanjih. Oblikujte smiselno povezilo v tekočih stavkih. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Dolgo naj bo od 200 do 350 besed (približno eno do tri strani).

Številka izbrane naloge: _____

M 1 8 1 5 6 1 1 2 2 2

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

M 1 8 1 5 6 1 1 2 2 3

23/36

Prazna stran

Barvna priloga (k Izpitni poli 2)**1. naloga: Žanrski motiv v umetnosti novega veka***Slika 1.1**Slika 1.2*

Slika 1.3

Slika 1.4

Slika 1.5

M 1 8 1 5 6 1 1 2 2 7

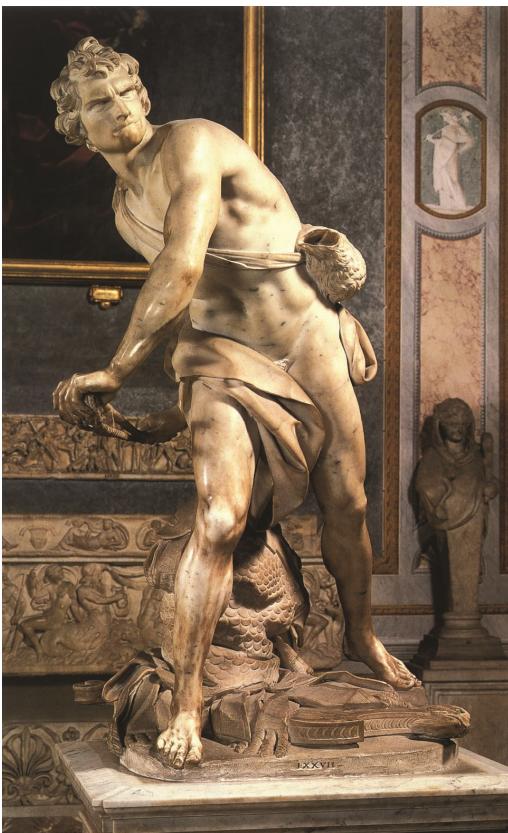
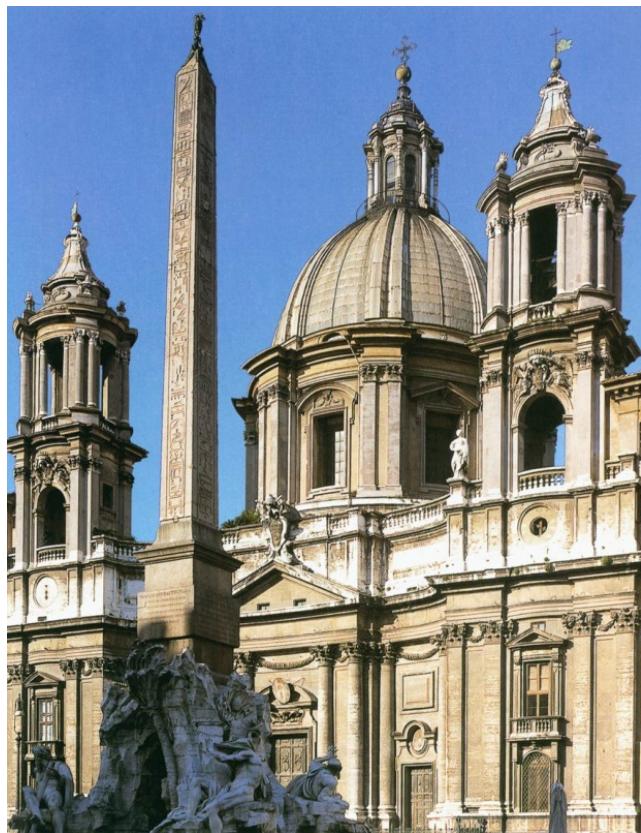
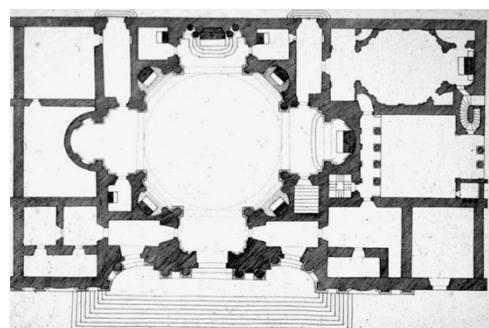
27/36

Slika 1.6

Slika 1.7

2. naloga: Prepoznavanje obdobja*Slika 2.1**Slika 2.2**Slika 2.2a**Slika 2.3*

3. naloga: Slikarstvo rokokoja in neoklasicizma

Slika 3.1

Slika 3.2

Slika 3.3

Slika 3.4

Slika 3.5

4. naloga: Arhitektura 19. stoletja

Slika 4.1

Slika 4.2

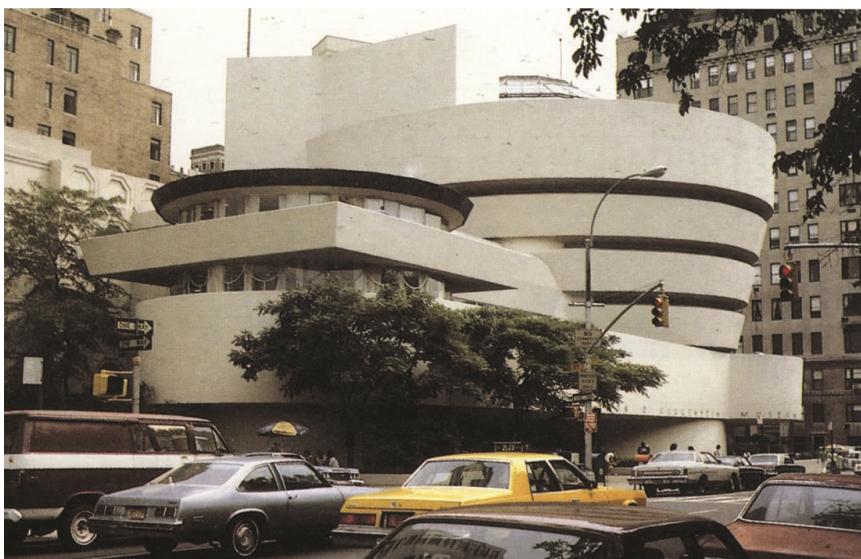
Slika 4.3

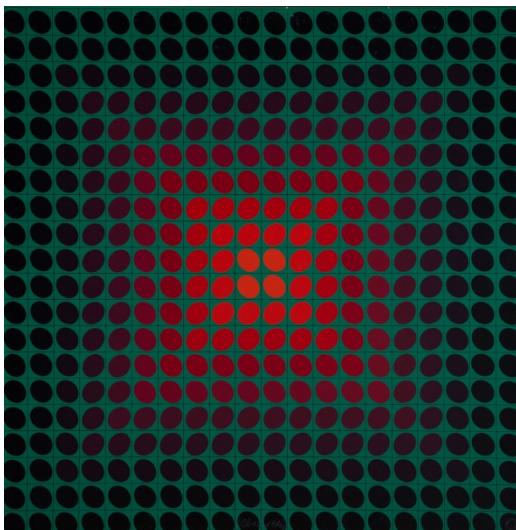
Slika 4.4

5. naloga: Umetnost po 2. svetovni vojni

Slika 5.1

Slika 5.2

Slika 5.3

Slika 5.4

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

M 1 8 1 5 6 1 1 2 3 3

33/36

Slika 5.5

Slika 5.6

6. naloga*Slika 6.1**Slika 6.2*

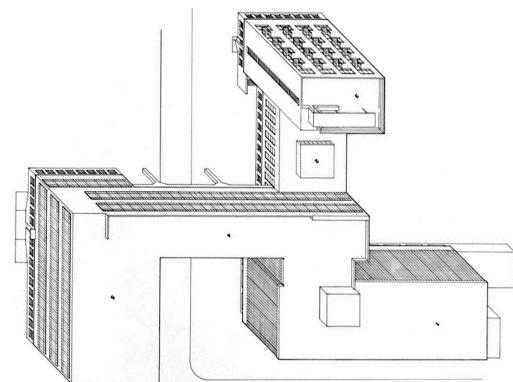

M 1 8 1 5 6 1 1 2 3 5

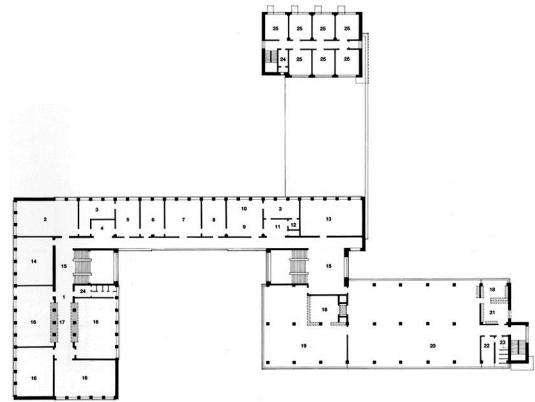
7. naloga

Slika 7.1

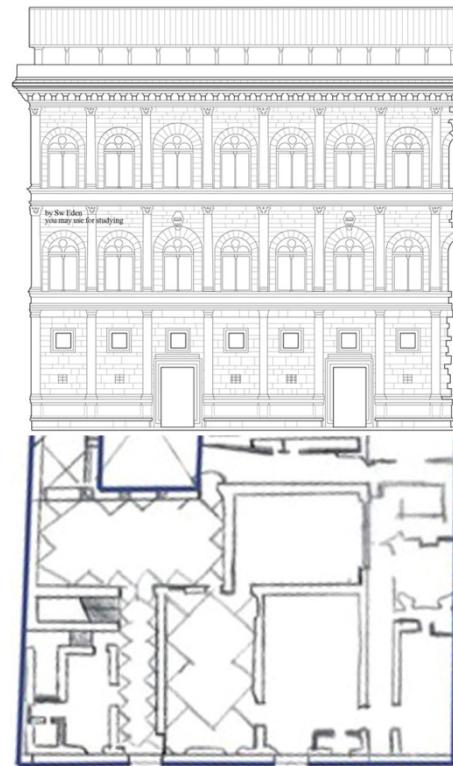
Slika 7.1a

Slika 7.1b

Slika 7.2

Slika 7.2a

8. naloga

Slika 8.1

Slika 8.2